Sahibi: Türkiye İşçi Partisi adına: Behice BORAN ● Sorumlu Yazı İşleri Müdürü: Neşet Kocabıyıkoğlu ● Yönetim Yeri: İzmir Cad. 47/6, Kızılay-ANKARA ● İstanbul Bürosu: Piyerloti Cad. 21/3 A ● Yıllık Abone Bedeli 55 TL. ● Baskıya hazırlayan: ÇIĞ Yayıncılık Ltd. Şti. Tel: 17 97 04 ● Baskı: Daily News Web Ofset Tesisleri.

Sayı: 44
15 Aralık 1978
250 Kuruş

BAĞIMSIZLIK DEMOKRASİ SOSYALİZM İÇİN

GÖREV

GÖREV GAZETESİNE YAPILACAK OLAN ÖDEMELER BU SAYIDAN İTİBAREN ZİRAAT BANKASI ŞUBELERİNDEN BİRİNE AŞAĞIDAKİ HESABA YATIRILACAKTIR

TC. ZİRAAT BANKASI ÇEMBERLİTAŞ ŞUBESİ - İSTANBUL
TÜRKİYE İŞÇİ PARTİSİ BASIN BÜROSU
HESAP NO: 330

TİP Genel Başkanı Boran 4. Beş Yıllık planı eleştirdi

"5 yıllık plan emperyalizme bağımlılığı artırıyor"

Hükümetin hazırladığı ve meclisten geçirilen 4. Beş Yıllık Planın Türkiye'nin emperyalizme bağımlılığını artırdığını ve büyük burjuvaziye ödün verme damgasını taşıdığını belirten Boran şöyle devam etti:

"4. Beş Yıllık Plan'da önce, devlet sektörüne ağırlık vermenin, ağır sanayiin kuruluşunun ve demir çelik gibi kimi temel malların dağıtımının devlet eliyle yapılmasının öngörüldüğü, ama plan Meclis'te ele alınmadan az önce bundan vazgeçilerek, söz konusu alanlarda özel sektöre de kapının açık bırakıldığı öyküsü basına yansımıştı. Plan nihayet Millet Meclisi'nde görüşülürken CHP'li 74 milletvekili ağır sanayi kapsamı içinde olan motor ve aktarma organları üretiminin 'kamu eliyle gerçekleştirilmesi' yönünde bir önerge verdiler ve önerge oylanarak kabul edildi. Ama sonra ne yapıldı, ne edildi; 'kamu eliyle' deyimi 'kamu öncülüğü' deyimine çevrildi. Birincisi, özel sektörü bu sanayi dalının dışında bırakan, ikincisi içine sokan bir deyim.

"Motor ve aktarma sanayiinde HEMA şirketinin becermiş olduğu işler vurduğu yüz milyonlar özel sektör sanayicilerinin iştihasını kabartmış olsa gerek. Bununla beraber, ağır sanayi devlet eliyle mi, yoksa özel sektör girişimleriyle mi kurulacak sorusunun daha geniş kapsamlı, daha derin anlamlı bir önemi var.

"4. Beş Yıllık Plan 1979-1983 dönemi için ortalama yüzde 8'lik bir büyüme hızı öngörüyor. Türkiye deneyinde bu yüksek bir hız. Geçmişin beşer yıllık üç plan döneminde ortalama yüzde 8 büyüme hızına hiç erişilememiş; hatta yıllık büyüme hızlarında da ancak bir kez, tarımsal ürünlerin çok iyi olduğu 1975'te

(Devamı sayfa 4'te)

NECDET BULUT'U YİTİRDİK

FAŞİZME GEÇİT YOK!

İşçi ve emekçi kitlelerin toplumsal kurtuluş davasının yılmaz bir savaşçısı daha faşist kurşunlara hedef olarak şehit oldu. Türkiye İşçi Partisi'nin son genel seçimlerdeki İzmir Milletvekili adayı ve TÜTED Genel Yönetim Kurulu Üyesi Dr. Necdet Bulut 26 Kasım günü Trabzon'da uğradığı faşist saldırıda aldığı kurşun yaralarından kurtulamayarak 8 Kasım günü aramızdan ayrıldı. Onbinlerce ilerici, demokrat ve sosyalist Necdet Bulut'u son yolculuğuna görkemli ve kitlesel bir törenle uğurladılar.

Necdet Bulut, 26 Kasım Pazar günü, eşi TİP Trabzon İl Saymanı Neşe Bulut ve oğlu Yiğit'le birlikte evine giderken pusuya düşürüldü. Arabanın geçtiği yolun iki yanına mevzilenen faşist çeteler Bulut'u böbreğinden ve bağırsaklarından yaraladılar. Saldırıdan sonra 800 metre kadar arabasını süren Bulut aynı gece Trabzon'da ilk ameliyatını geçirdi. Bulut daha sonra Ankara'da Hacettepe Üniversitesi hastanesine getirildi. Ankara'da ikinci bir ameliyat geçiren Dr. Bulut, faşist kurşunların açtığı yaralara karşı onbir gün mücadele etti. Ama kurtarılamadı. 8 Kasım günü saat 14.55'te aramızdan ayrıldı.

Necdet Bulut'un ölümü yalnızca faşist katillerin saldırısının bir sonucu değildi. Necdet Bulut'a pusu kurulan bölgenin saldırıya açık olduğu ve önlem alınması gerektiği çok önceden Trabzon'da Valiliğe ve diğer yetkililere bildirilmişti. Ama iktidarın faşist saldırılara göz yuman tutumundan cesaret alan Valilik gerekli önlemleri almadı. Necdet Bulut'u hedef seçen faşist çeteler, bu cüreti, faşist odakların üzerine yürünmemesinden, her saldırı ve cinayetin üzerine sünger çekilmesinden alıyorlardı.

Necdet Bulut onbir gün boyunca yaşama mücadelesini sürdürürken, yalnız bedenindeki yaralara karşı değil, aynı zamanda tedavisi için zorunlu ilaçların, filmlerin, serumların, kanın yokluğuna karşı da savaştı. Devletin bulamadıklarını kavga arkadaşları çok kısa sürede buldular. Kan vermek için sıralar düzenlendi. Necdet Bulut'un yaşama mücadelesi, hepimizin faşist teröre, her türlü baskı ve saldırıya karşı mücadelesi oldu.

Necdet Bulut 1960'lı yıllardan beri bağımsızlık, demokrasi, sosyalizm mücadelesinin saflarında yerini almıştı. 1967'de Türkiye İşçi Partisi'nin üyesi olmuştu. Doktora öğrenimi için yurt dışına çıktığı dönemde de sosyalistlik görevlerini özveri ve kararlılıkla yerine getirdi. 12 Mart faşizminin bütün dünyada teşhir edilmesi için yılmadan savaştı. O'nun sosyalist kararlılığı ve cesareti, seçkin bir bilim adamının özellikleriyle birleşmişti. Ortadoğu ve Karadeniz Teknik Üniversitelerinde bilgisayar uzmanı ve öğretim üyesi olarak yurduna ve emekçi halkımıza değerli hizmetlerde bulundu. Bir öğretim üyesi olarak TÜMÖD'ün, bir teknik eleman olarak TÜTED'in örgütlenmesinde ve mücadelesinde en ön safta oldu.

Necdet Bulut'a son görevlerini onbinlerce, ilerici, demokrat ve sosyalist 10 Aralık Pazar günü Ankara'da kitlesel bir törenle yerine getirdiler. Bulut'un naaşı, Ankara'da Maltepe camiinden alınarak Tandoğan alanına kadar mücadele arkadaşlarının omuzlarında taşındı. En ön sırada yine kavgadaki yoldaşları, TİP'liler, üniversitedeki çalışma arkadaşları vardı. TİP Genel Başkanı Behice Boran Tandoğan alanında yaptığı konuşmada şöyle dedi:

"Çok değerli arkadaşımız, Necdet Bulut'a duyduğumuz derin saygıda elbet büyük, onarılmaz bir keder de var. Ama şimdi burada söyleyeceklerim onun yasını tutmak için değil. Eminim o da istemezdi, ardından yas tutulmasını.

Uğrunda can verdiği mücadelenin yürütülmesini, nihai zafere ulaştırılmasını isterdi bizlerden. Bunu yapacağız. Necdet Bulut'u ve tüm devrim şehitlerini bu mücadelemizde ve nihai zaferimizde yaşatacağız. Bunu yapmak ve başarmak kaçınılmaz görevimiz. Hem onlara karşı, hem kitlelere, halkımıza karşı görevimiz."

Kavga Arkadaşları Necdet Bulut'u Karşıyaka Mezarlığı'na kadar uğurladı. Burada TÜMÖD Genel Başkanı Nuri Karacan, ODTÜ Öğretim Üyeleri Derneği Başkanı Tosun Terzioğlu ve KTÜ Rektörü Aksoy birer konuşma yaptılar.

Necdet Bulut'un yitirilmesi, hepimizin emperyalizme ve faşizme karşı, bağımsızlık, demokrasi, sosyalizm mücadelemizdeki kararlılığını bir kere daha biledi. O'nun kavga saflarındaki yerini yeni onbinlerle, yüzbinlerle dolduracağız!

Para Fonu uzmanları hükümetten önce patronlarla görüştü

Uluslararası Para Fonu IMF'nin Türkiye'ye sık sık gelen uzmanlarından biri son hafta yine ülkemizdeydi. Türkiye masası başkanı Woodward ve arkadaşları Türkiye'nin başkentinin Ankara olduğunu unutup öncelikle İstanbul'a geldiler. İşadamlarıyla Sınai Kalkınma Bankası yetkilileriyle ortak toplantılar yaptılar, yemekler yediler ve yakındılar.

İşadamlarımız da bu yakınmalara karşı kendi yakınmalarını ortaya koydular. Onlar da bir yandan içinde bulundukları sıkıntıları aktardılar, bir yandan hükümetten taleplerini IMF yöneticilerine, hükümete yeni baskılar yapması için tekrarladılar. Bir başka yakınmalarını da CHP'li bürokratlara yönelttiler.

VE GAZETELERDE BİR HABER

Ve sonra gazetelerde bir haber yayınlandı. CHP'nin önemli uzmanlarından DPT müsteşarı Bilsay Kuruç'un Woodward'ı kabul etmediği, görüşmediği öne sürüldü. CHP'li uzmanların bağımsız tavır takındıkları ağababalarına başkaldırdıkları anlatılmak, bu yönde imaj yaratmak istediler.

ASLINDA NE OLUYOR

Aslında Türkiye'de açıklama durumunda olan ve açıklama yapan bütün çevreler, bütünün bir bölümünü gizlemektedirler.

Hükümet ve çevresindeki bürokratlar, uzmanlar uluslararası kuruluşlardan sürekli talepte bulunmaktadır. Bu talepleri esas itibariyle büyük kitlelerin çıkarına olmayıp, bazı sanayicilere aktarılmaktadır. Sözü edilen kredi darboğazı ve taze paradan bulunan bölümünün büyük bir çoğunluğu özel sektörün kullanımına verilmektedir.

ONBEŞ GÜNDE BİR

Ecevit Hükümeti ve demokrasi

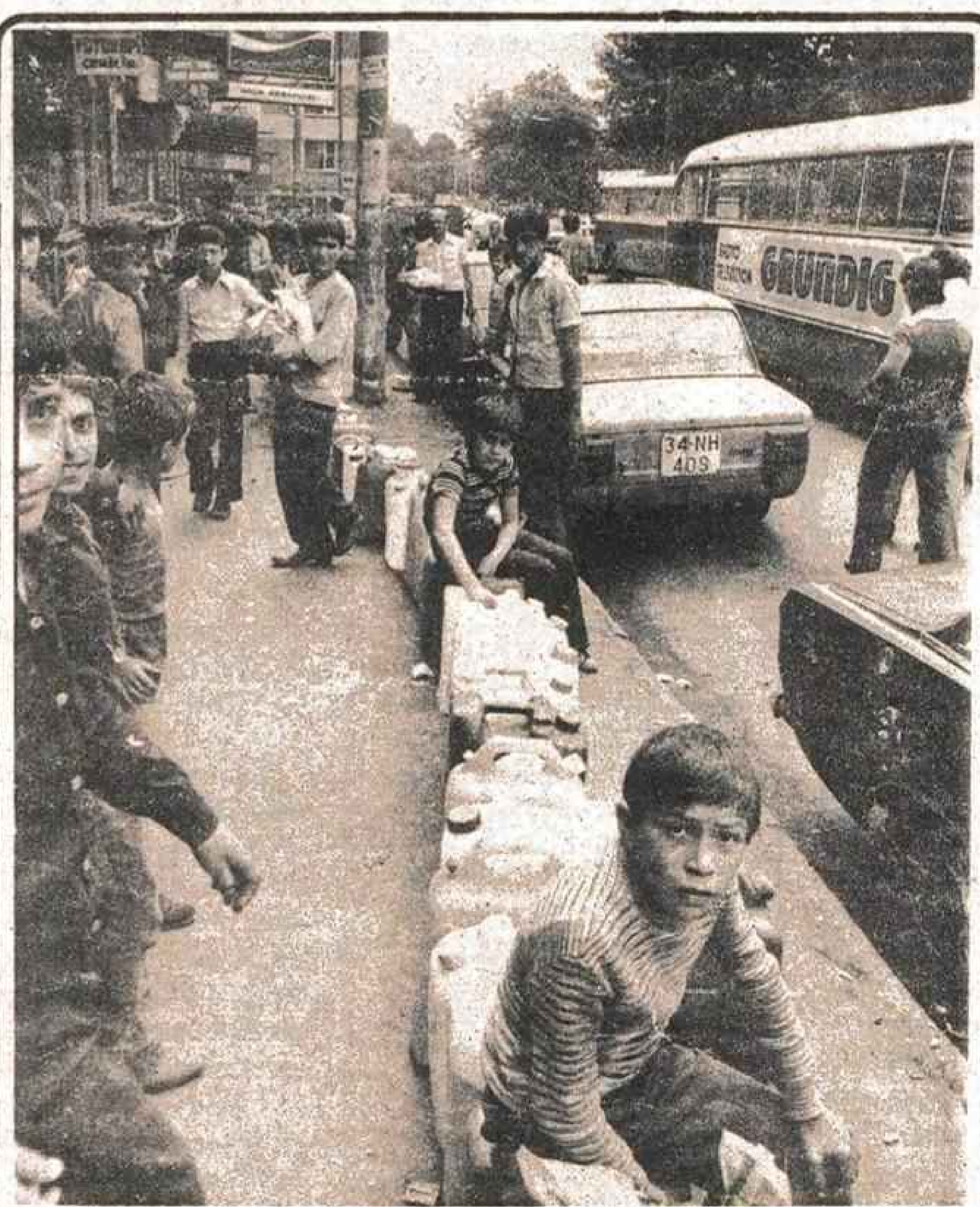
Ecevit getirmek istediği bir dizi antidemokratik yasa değişikliği ve önleme karşı tepki gösteren parti, sendika ve demokratik örgütü akıl almaz bir sorumsuzlukla suçladı. Başbakan Ecevit'e göre hükümetin getirmek istediği demokratik hak ve özgürlükleri kısıtlayan, bazılarını kökten yok eden önlemlere karşı çıkmak "sağ ya da sol terörcülüğün destekleyicisi olmakmış."

Başbakanın bu sözlerini nasıl izah edebileceği merak konusudur. Terör eylemlerinin tırmandırılmasının kime yaradığı ve arkasında hangi güçlerin olduğunu GÖREV gazetesi açıkça ve defalarca yazdı. Bir kez daha tekrar edelim: Bireysel terör ile gerçek solun, sosyalist hareketin hiç bir ilgisi yoktur. İşçi sınıfı, emekçi kitleler ve onların örgütleri bireysel terör hareketlerine sonuna kadar karşı çıkmışlardır. Türkiye İşçi Partisi bireysel terörü savunanlarla birlikte yürüyecek bir adım bile ortak yolları olmadığını her zaman söyledi. Bugün sağır sultan bile duydu ki TİP ile birlikte sendikalar, demokratik kitle örgütleri bireysel teröre karşıdır. Bireysel terör hareketleri yalnızca emperyalizmin ve büyük sermayenin çıkarınadır ve onların gizli-açık desteği ile tırmandırılmaktadır.

Türkiye İşçi Partisi ile birlikte; DİSK, TÜM-DER, TÖB-DER, TÜTED gibi işçi, memur ve teknik eleman örgütleri ile Barolar Birliği, öğretim üyeleri, Genç Öncü gibi gençlik örgütleri Ecevit hükümetinin getirmek istediği önlemleri antidemokratik bulduklarını açıklamışlardır. Ecevit, bireysel teröre karşı oldukları bilinen bu demokratik güçleri "sol terörün savunucusu" olarak ni-

(Devamı sayfa 4'te)

GÖREV

Gaz kuyruğunda günlerini tüketen İstanbullular

TÜRKİYE YOKLAR ÜLKESİ OLDU

Havaların soğumasıyla birlikte emekçi halkın sorunları da bir çığ gibi büyümeye başladı. Temel ihtiyaç maddelerinin büyük bir bölümü ya hiç bulunmuyor, ya da çok güç temin edilebiliyor. Hem de alabildiğine yüksek fiyatlarla.

Özellikle soğuk kış aylarının yaklaştığı şu günlerde emekçi halkın en fazla sıkıntısını çektiği konu, yakacak maddelerinin bulunmayışı. Döviz darlığı nedeniyle dış bağlantıların yapılamaması yüzünden Türkiye'nin büyük bir bölümünde uzun bir süredir gazyağı, fuel-oil ve mazot bulunmuyor. Ama denilebilir ki fuel-oil ile çalışan fabrikalar, mazotla yürüyen araçlar yakıtı nasıl buluyorlar? Türkiye'de "yok" yal-

(Devamı sayfa 4'te)

KIŞ MEVSİMİNİN BAŞLAMASIYLA BİRLİKTE DOĞU İLLERİNDE GAZYAĞI KARABORSAYA DÜŞTÜ

(HABERİ 3. SAYFADA)

"Saldırı öncesi yetkililer gerekli önlemi almadılar"

TİP Genel Sekreteri Nihat Sargın İçişleri Bakanı Özaydınlı'ya çektiği telgrafta suçluların yakalanmasını istedi.

Yazısı 4. sayfada

"Özgürlükleri kısıtlayıcı tedbirleri Ecevit bile savunmakta güçlük çekiyor"

● TİP GENEL BAŞKANI BEHİCE BORAN İSTANBUL İL KONGRESİNDE YAPTIĞI KONUŞMADA YENİ ÜNİVERSİTELER YASA TASLAĞINI DA ELEŞTİRDİ.

Türkiye İşçi Partisi'nin il ve ilçe kongreleri başarıyla devam ediyor. 3 Aralık Pazar günü İstanbul İl kongresi yapıldı. Kongrede bir konuşma yapan TİP Genel Başkanı Behice Boran konuşmasında özellikle demokratik özgürlükleri kısıtlayıcı yasa tasarıları, üniversiteler yasa taslağı üzerinde durarak getirilmek istenen antidemokratik tasarıları başbakanın savunmakta zorluk çektiğini söylemiştir. Genel Başkan Boran bu konuda şunları söylemiştir:

"Bir yandan ekonomik sıkıntılar ve darboğazlar sürüp gider, terörizm tırmanırken, öte yandan hükümetin iyice baskıcı bir rejim gerçekleştirme girişimleri su yüzüne çıkmaktadır. Başbakan Ecevit'in CHP ortak grubunda söz konusu yasa tasarısını savunma yolunda söyledikleri aydınlatıcı ve ferahlatıcı değil, daha da düşündürücü ve kaygılandırıcı olmuştur. Ecevit akıl almaz bir mantıkla yasa tasarılarına karşı çıkanların tümünü, peşinen şiddet eylemlerinin sorumlusu ve destekçisi olarak nitelemektedir. Ayrıca başbakan aynı ölçüsüzlük içinde kimi yasal demokratik kuruluşları uluorta suçlama yoluna girmiştir. Bir hukuk devletinde bir başbakanın asla yapmaması gereken, yapmaya yetkili olmadığı bir davranıştır bu.

"Ecevit'in Türkiye'nin bugünkü noktaya gelmesini önlemeye yeterli bulduğu yasaların bugün olup bitenleri önlemeye yetmediğini söylemesi de bir tutarsızlıktır. Ayrıca, önerilen yasa değişiklikleriyle, önlenmek istenen eylemler arasında bir bağlantının nasıl görülebildiğini anlamak da güç, hatta olanaksızdır. Başbakan'ın örnek olarak verdiği, 'ortaokul çocuklarının birbirlerini vurmaları, vapur kaçırmaları' olaylarının dernekler yasasında öngörülen değişikliklerle ne ilgisi var? Bu eylemler dernekler yasası müsait olduğu veya bir boşluğu içerdiği için yapılmıyor ki, yasa değiştirilerek önlensin. Bunlar düpedüz yasa dışı eylemler olarak yapılıyor ve bundan böyle de yapılacaksa, yine yasa dışı eylemler olarak yapılacak.

"Açıktır ki, Sayın Başbakan, hükümetinin getirdiği antidemokratik yasa tasarısını savunmakta güçlük çekiyor. Hele tasarıyla getirilmek istenen yeni hükümleri 'ufak tefek yasa değişiklikleri' olarak nitelemek, tasarıyı savunma yolunda ne diyeceğini bilememenin bir belirtisi değilse, acı bir istihzadır."

(Devamı sayfa 4'te)

Ülkücü ve Mao'cu komandolar TİP üyelerine ve örgütlerine saldırdı

Sosyalizme ve sosyalistlere düşmanlıkta ülkücü komandolardan geri kalmamak için yarışan maocu bozkurtlar birçok il ve ilçede sürdürdükleri saldırılara bir yenisini de Ankara'da eklediler.

Ankara il örgütü önünde TİP üyelerine saldıran maocular birkaç kişiyi yaraladıktan sonra kaçtılar. TİP Ankara il başkanlığı bir bildiri yayınlayarak emperyalizme uşaklık ve sosyalizm düşmanlığında faşist ülkücü komandolarla yarışan maocuların saldırısını sergiledi. Türkiye İşçi Partililer emperyalizmin ve faşizmin her türlü saldırısına göğüs germektedirler.

Geçtiğimiz 15 gün içinde Türkiye'nin çeşitli yerlerindeki TİP il ve ilçe örgütleri saldırılara uğradı. Şimdiye kadar faşist komandoların dört kez saldırısına uğrayan TİP Kayseri il merkezine, güvenlik kuvvetlerinin gözleri önünde iki kez daha saldırıldı.

Kartal, Emirdağ ve Hacıbektaş ilçe binaları da geçtiğimiz haftalarda saldırıya uğradı. Güvenlik kuvvetleri her üç ilçede de etkili tedbirleri almayarak "bana neci" tavırlarını sürdürdüler. Kartal'da üstelik bununla da kalmayıp TİP üyelerini gözaltına almaya kadar işi ilerlettiler.

Türkiye'nin birçok bölgesinde TİP'e ve diğer ilerici, demokrat derneklere karşı sürdürülen yoğun saldırılar karşısında CHP hükümetinin eski sıkıyönetim komutanı olan İçişleri Bakanı hiç bir şey yapmamakta, faşist saldırıların önlenmesi için tedbirler alacağı yerde, sosyalistlere, ilericilere, yurtseverlere baskı uygulatmaktadır.

ÇARK

Kırılıp Dökülen CHP

"Kırıp dökmemek", CHP Genel Başkanı'nın Türkiye politikasına kattığı deyimlerden biri haline geldi. Ecevit, kendisine ve hükümetine yönelen bütün eleştirileri, "kırıp dökmemek" diye bir gerekçeyle yanıtlamaya başladı.

Bunun son örneği, CHP'nin Millet Meclisi grubunda, "asayiş" konusunda verilen genel görüşme önerisinin tartışılması sırasında görüldü. Görüşme konuları arasında, CHP hükümetinin devlet içine yerleşmiş faşist odaklara karşı tutumu da yer alıyordu. CHP grubunda, hükümetin bu odaklara karşı pasif, cesaretsiz ve korkak bir tutum izlediği kanısı güçlenmişti. Daha da önemlisi, bu faşist odakların yalnız bugünkü terör ortamındaki sorumluluğunun açığa çıkarılması yetmiyordu. Sözü geçen odakların ta 12 Mart döneminden bu yana faaliyetleri açığa çıkarılmalıydı.

Başbakan Ecevit, genel görüşmenin açılmasını önlemek için yine şu mazereti öne sürdü: "CHP hükümeti, devlet organlarını 'ıslah' ederken, onları 'kırıp dökmemeye' özen gösteriyordu. Bu arada geçmişi de deşip gereksiz çalkantılara yol açmak niyetinde değildi."

Ecevit'in öne sürdüğü bu mazeret, düpedüz, bugüne kadarki ve bugünkü faşist tertiplerin büyük bölümü için bir "genel af" çıkarma anlamına geliyordu. Aynı mazeret, Türkiye'nin emperyalizme bağımlılığını sürdüren anlaşmalara, hayat pahalılığının ve işsizliğin sorumlularına karşı izlenen tutumu da haklı göstermek için hazır bekliyordu: "CHP hükümeti, NATO'nun, AET'nin, emperyalist devletlerin ve yerli büyük sermayedarların tepkisini çekmemek, düzeni 'kırıp dökmemek' için, onlarla uzlaşma politikası izliyordu."

Ne var ki, Ecevit'in "kırıp dökmemek" diye özetlediği politika, bugün kendi partisinin "kırılıp dökülmesinin" baş sorumlusuydu. CHP hükümetinin faşist odaklara, emperyalizme ve yerli büyük sermayedarlara karşı izlediği uzlaşma politikası, CHP'yi işçi ve emekçi kitlelerin karşısında hergün biraz daha suçlu sandalyesine oturtuyordu. Bunun sonucunda da, tabanı kayan ve dağılan CHP binasının kendi içinden çatlaması, "kırılıp dökülmesi" kaçınılmaz oluyordu.

CHP yönetiminin, başkalarının kırılıp dökülmesi uğruna kendisinin kırılıp dökülmesine seyirci kalıp kalmaması, kendi bileceği iştir. Emekçi kitleler, emperyalizme ve faşizme karşı mücadelelerinin başarıya ulaşması için, CHP binasının onarılmasını, ne bugüne kadar beklemişlerdir ne de bundan sonra bekleyeceklerdir. Onlar, bu mücadeleyi kendi örgütlü birleşik güçlerine dayanarak sürdürme ve zafere ulaştırma kararındadırlar. Bunun için de, herşeyden önce işçi sınıfının bilimsel sosyalist partisini, Türkiye İşçi Partisi'ni güçlendirmek için, hızla O'nun çatısı altında birleşip örgütlenmektedirler.

GÖREV

Karakış yaklaşırken binlerce emekçi sokağa bırakılıyor

Toplu işten çıkarmalara karşı direnelim

Son altı ayda çeşitli bölgelerde ve çeşitli işkollarında onbinlerce işçi işten çıkartıldı. Patronlar hammadde darlığı gibi gerekçeler ileri sürerek yavaş yavaş ya da toplu olarak işçi çıkartma, emekçileri yaklaşan karakışın ortasında sokağa bırakma işlemlerini hızlandırdılar. Buna kamu kuruluşları da katıldı. Karayolları Genel Müdürlüğüne bağlı 14 bin kadar işçinin işten çıkartılmalarına başlandığı biliniyor. Bu yasa dışı, işçi düşmanı tutuma karşı Türk-İş'e bağlı sosyal demokrat görünümlü Yol-İş sendikasının sesini çıkardığı yok. İşlerinden, ekmeklerinden edilen yol işçilerinin durumu bu sosyal demokrat sendikacıları ilgilendirmiyor.

Kocaeli, Gebze, Kartal bölgesinden yazın başından bu yana işten çıkartılan emekçilerin sayısının neredeyse 50 bine yaklaştığı bildiriliyor. Şimdi bunlara Silahtar ve Sağmalcılar bölgesindeki fabrikalar da ekleniyor. Pancar Motor, Uzel, Grundig, MAN, Erka Balata, Hoover, Sungurlar gibi bazı büyük işyerleri toplu olarak ya da üçer beşer işçi çıkartmaya başladılar.

Bu konuyla ilgili olarak Türkiye İşçi Partisi Gaziosmanpaşa ilçe örgütü bir bildiri yayınlayarak toplu işten çıkarmalara karşı direnilmesini söyledi. TİP Gaziosmanpaşa örgütünün bildirisinde şöyle deniliyor:

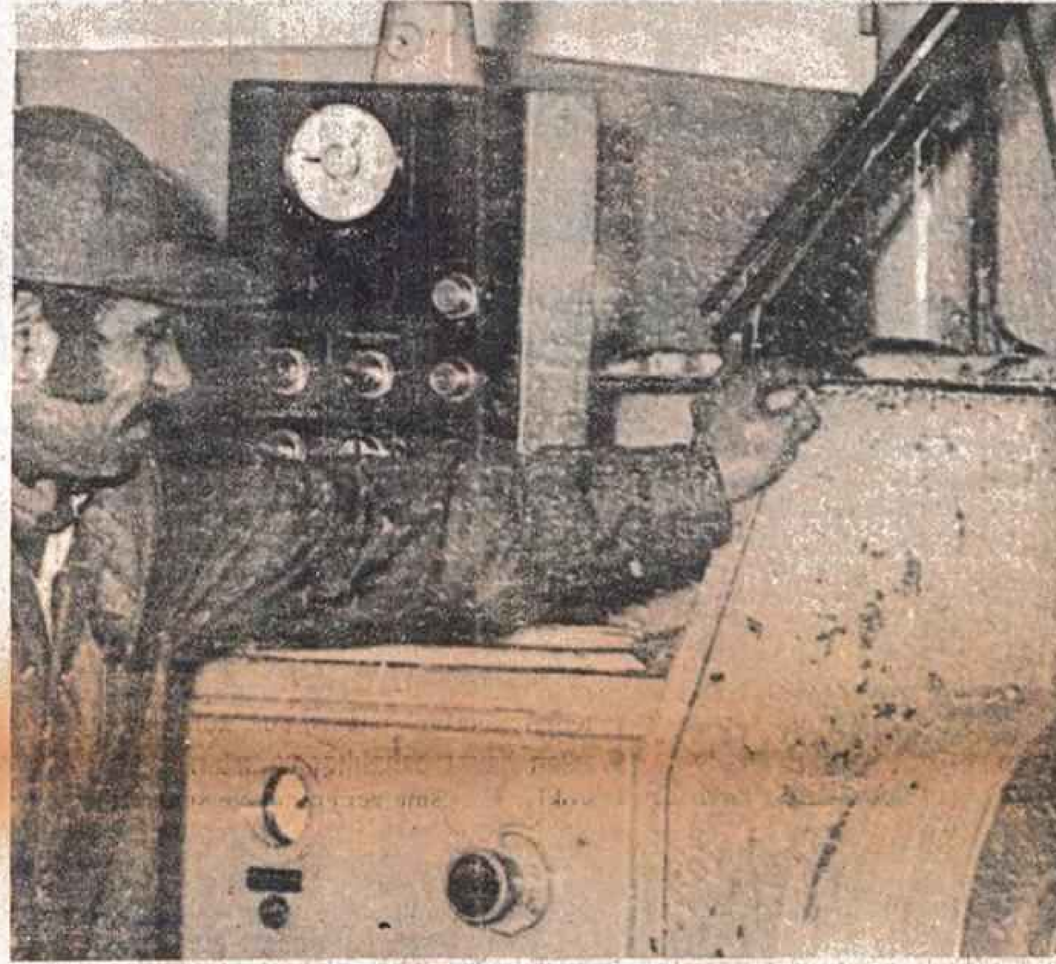
'Patronlar yine gemi azıya aldılar. Yıl sonu yaklaşırken karakışın ortasında toplu işten çıkarmalar artıyor. Parcar Motor, Uzel, Grundig, MAN, Erka Balata, Hoover, Sungurlar gibi büyük işyerlerinden işçiler toplu olarak veya üçer beşer işten çıkartılıyorlar.

"Büyük sermayedarlar, patronlar kapitalist düzenin bunalımını başta işçi sınıfımız olmak üzere emekçi halkımızın üzerine yüklemektedirler. Bilindiği gibi 1979'un sonlarında MESS'le grup sözleşmesi yapılacaktır. Patronlar bu sözleşmelerde karşılarında dirençsiz bir işçi sınıfını görmek için işçileri en bilinçli öncülerinden yoksun bırakmak istemektedirler. İşçi ve emekçileri daha düşük ücretle, daha kötü koşullarda çalışmaya zorlamayı amaçlamaktadırlar.

NE YAPMALI?

"Bölgemiz, toplu işten çıkarmalar için yeni bir başlangıcın ilk adımı olarak seçilmiştir. Bu çıkarmalara karşı direnç gösterilmezse bu işlem tüm bölgelerde uygulanacaktır. Bilinmelidir ki, bugün işten çıkartılmayan işçiler de belli bir dönem içinde işten çıkartılarak işsizler kitlesine katılacaklardır.

'Patronların toplu işten çıkarmalarına karşı örgütlü birleşik gücümüz ile karşı koyarak sendikamız etrafında birleşelim, direncimizi yükseltmek için sendikamızı göreve çağıralım. İşçi sınıfımızın bilimsel sosyalist partisi Türkiye İşçi Partisi her zaman olduğu gibi bu mücadelede de görev başındadır. Patronların oyunlarını bozmak için tüm ilericiler, demokratlar, yurtseverler, sosyalistler görev başına."

Patronlar, soğuğa, kışa bakmadan toplu işten çıkarmaları sürdürüyor

Kadırga semtinin telefon sorununa TİP Eminönü ilçesi sahip çıktı

PTT TELEFON ŞEBEKE SERVİSİNE

İSTANBUL

Eminönü İlçesi'nin Kadırga Semtinde oturan yurttaşlar olarak, gece başımıza birşey geldiğinde bunu ilgili mercilere duyurabilme imkânlarından yoksunuz. Yine gündüzleri de telefon gereksinimizi özel telefonlara iki misli ücret ödeyerek karşılayabiliyoruz.

Bu koşullar göz önünde tutularak, en doğal yurttaşlık hakkımız olan «haberleşme» hakkımızı kullanabilmemizin, telefon gereksinimizin karşılanmasının sağlanması için, semtimize telefon kulubeleri yapılmalıdır.

Bilgilerinize sunar, gereğinin yapılmasını rica ederiz.

ADI SOYADI	İMZA	ADI SOYADI	İMZA
Yücel Yaman	[illegible]	Yervant Manta	yer.v
Osman Yaman	[illegible]	Gülsima Manta	guls
Uğur [illegible]	[illegible]	Janet Manta	[illegible]
Sabri Aktaş	[illegible]	Firida Manta	[illegible]
Celal Şarklı	[illegible]	Şahinde Manta	[illegible]
Osman Uyanık	[illegible]	Abdurrahman Çelenk	[illegible]
Ahmet Dağıdan	[illegible]	Kemal Uyaz	[illegible]
Melek Akgün	[illegible]	Şahin Aktürk	[illegible]
Abdurrahman Akgün	[illegible]	Şahin Aktürk	[illegible]
Armağan Akgün	[illegible]	Ali Galip	[illegible]

Türkiye İşçi Partisi Eminönü İlçesinin öncülüğü ile semt sakinlerinden toplanan yüzlerce imzadan birkaçı

Parababalarının herbirinin evinde özel telefonları olduğu halde, onların oturduğu semtlere adım başına birer telefon kabini koyan idareciler, Kadırga'ya bugüne kadar tek bir telefon kabini bile koymadılar. Genellikle işçi ve emekçilerin oturduğu semtte, birkaç bakkal dükkanının dışında hiç bir yerde telefon yok.

Başlarına birşey geldiğinde bunu ilgililere duyurmaktan, acil bir hastalarına doktor çağırmaktan yoksunlar. Günlük hayatlarında da bakkal dükkanlarındaki özel telefonlara iki misli ücret ödeyerek gereksinmelerini karşılayabiliyorlar. Kısacası telefon idarecilerinin işçi ve emekçilerin sorunlarına karşı gösterdikleri kayıtsızlık, yönetimdekilerin halka düşman tavrı, Kadırgalıları en doğal yurttaşlık hakkı olan "haberleşme" hakkından bile mahrum ediyor.

Kadırgalıların diğer sorunlarına olduğu gibi bu sorununa da bugüne kadar kimse sahip çıkmadı. Seçim döneminde her sorunlarının çözüleceğini vaad ederek oy isteyen burjuva politikacıları semte bir daha uğramadılar bile. Kahve toplantılarında "seçilince, belediye hizmetlerini Kadırga'dan başlatacağım" diye söz veren CHP'li Aytekin Kotil de görünürlerde yok.

Heryerde olduğu gibi burada da Kadırgalıların yardımına koşan yine Türkiye İşçi Partililer oldu. İşçi ve emekçilerin sorunlarını küçümsemeden, onların dertlerinin çözümü için mücadeleyi kendilerine amaç edinmiş olan Türkiye İşçi Partililer, telefon sorununun çözümü için de en önde mücadeleye giriştiler.

Türkiye İşçi Partisi Eminönü ilçesi adına telefon sorununun çözümünün ancak ve ancak bütün Kadırgalıların ortak, örgütlü mücadelesiyle gerçekleşebileceğini anlatan binlerce bildiri dağıtıldı.

Daha sonra yine aynı amaçla,

"acil işlerimizi zamanında çözebilmek için,

Telefonlara iki misli ücret ödememek için,

Haberleşme hakkımızı kullanabilmek için,

İMZA KAMPANYASINA KATILALIM" sloganlarını içeren ve yine Türkiye İşçi Partisi Eminönü ilçesi imzasını taşıyan afişler semtin çeşitli yerlerine asıldı. Afişleme çalışması başarıyla sona erdi.

Bu yoğun duyurudan sonra, bütün Kadırgalılar imza kampanyasına katılmak için sabırsızlıkla beklemeye başladılar. İmza almak için kapılarını çalan Türkiye İşçi Partilileri sevinçle karşılayarak, eli kalem tutan herkes memnunlukla imza verdi.

Toplanan imzalar bir dilekçeyle ilgili müdürlüğe ulaştırıldı. Böylesine çok imzalı bir dilekçeyi alan ilgililer kayıtsız kalamayarak, derhal girişimleri başlatacaklarını söylediler.

Şimdi Kadırgalılar girişimlerin başlatılmasını, en kısa zamanda telefon kulübelerinin konulmasını bekliyorlar.

Kadırgalılar düne kadar beklediler. Sorunlarına kimin sahip çıktığını, burjuva politikacılarının yalancı yüzlerini gördüler. Şimdi de bekliyorlar, PTT idarecilerinin kimden yana olduklarını görecekler.

İstanbul'un Kadırga semtinde "telefon kulübesi" yapılmak için açılan imza kampanyasının başarıyla bittiği gün.

GÖREV okurlarından haberler, yazılar, mektuplar... GÖREV okurlarından haberler,

Sosyal demokratların çıkmazı

Feyyaz SAĞLAM
(Tezsan işçisi)

"SORUNLAR CHP'NİN BOYUNU ÇOKTAN AŞMIŞ, SOSYAL DEMOKRASİNİN ALTINDAN KALKAMAYACAĞI BİR NOKTAYA GELMİŞTİR. CHP HÜKÜMETİ BİR ÇIKMAZDADIR. BU ÇIKMAZ KAPİTALİZMİN ZORUNLU OLARAK YARATTIĞI BİR SONUÇTUR."

CHP-Bağımsızlar hükümeti birinci yılını doldurmak üzere. Bu süre hükümetin eleştirisini yapabilmek için yeterli. Hükümetin bu güne kadar olan tutumu, ülkenin dört bir yanındaki sorunlara yaklaşımları, önerdiği çözümler ortada.

Hükümet değişiminden önceki yani birinci ve ikinci Milliyetçi Cephe Hükümetlerinin işçi sınıfı ve emekçi halkın üzerine yıkmaya çalıştığı sorunlar yine gündemde. Ecevit hükümetinin devraldığı sorunlar kapitalizmin ürünleri olan hayat pahalılığı, her gün büyüyen açık ve gizli işsizler ordusu, terör ve anarşi, emperyalizmin, IMF'nin isteğine göre döndürülen ekonominin çarkları... Bu sorunlarla sosyal demokrasinin baş edemeyeceği belli olmuştur...

Küçümsenmeyecek bir oranda işçi ve emekçilerin oylarını kapan, Hükümet olduktan sonra bu kitleleri karşısına alan CHP bu sorunları çözebilmiş değildir. çünkü sorunlar CHP'nin boyunu çoktan aşmış, sosyal demokrasinin altından kalkamayacağı bir noktaya gelmiştir. CHP Hükümeti bir çıkmazdadır. Bu çıkmaz kapitalizmin zorunlu olarak yarattığı bir sonuçtur. Ancak sosyalizmin temizleyebileceği bu iğrenç düzen, sosyal demokrasinin de ne olduğunu kitlelere göstermiştir. CHP Hükümeti tüm alanlardaki başarısızlıklarını göz ardı edebilmek için halkı Köy-Kent uygulamalarıyla oyalama taktiğini seçmektedir.

Kapitalist düzenlerde kişilerin geniş halk kitlelerinin umudu, kurtarıcısı olamayacağı, işçi sınıfının emekçi kitlelerin tek umudunun sosyalizm olduğu, gerçek kurtuluşun ancak sosyalist bir düzende olacağı bir kez daha ispatlanmaktadır.

Feyyaz Sağlam
TEZSAN işçisi

Pancar üreticileri: "CHP'ye bir daha oy yok"

Çorum'un Ortaköy'üne bağlı Aşdoğul köylüleri pancar paralarının peşin olarak verilmesini, keyfi fire kesilmesinin önlenmesini istiyorlar.

Bizler, gece gündüz demeden çalışan pancar üreticileriyiz. Kadın, erkek bin bir zorluklarla kazandığımız ürünümüz, biz üreticilerin görüşü alınmadan, pancar şirketlerinin istediği fiyatla elimizden alınmakta, hem de pancarımızı teslim ettikten altı ay sonra parasını vermek şartıyla elimizden alınmaktadır.

Bugün işçiden, köylüden yana olduğunu söyleyen CHP ağırlıklı hükümetin pancara verdiği taban fiyat 720 kuruştur. Bu hayat pahalılığında bu parayla ne iş yapılabilir. Kaldı ki bu hükümetin milletvekili adayları seçimlerde bize ürünlerinizi yok pahasına sattırmayacağız demişlerdi. Biz üreticiler şimdi onların gerçek yüzünü daha iyi anlıyoruz ve ivedilikle şu sorunlarımızın çözümünü talep ediyoruz.

1- PANCAR TABAN FİYATI EN AZ 15 LİRA OLMALIDIR.

2- ÇAPA VE SÖKÜM AVANSLARI ZAMANINDA VERİLMELİDİR.

3- FİRELER KEYFİ OLARAK KESİLMEKTEDİR. BU UYGULAMAYA DERHAL SON VERİLMELİDİR.

4- PANCAR PARALARI PEŞİN OLARAK VERİLMELİDİR.

Bu sorunlarımızın çözümünü sermaye yanlısı hükümetler sağlayamayacaklardır. Ama bizlerden de ne oy ne de destek alamayacaklardır. Çünkü çözümün şirketlerin devletleştirilmesinden geçtiğini artık biz de biliyoruz. Onun için öz örgütümüze Türkiye İşçi Partisi'ne omuz vereceğimizi yıllardır bizleri aldatan sermaye partilerine duyuruyoruz. Bu duyurumuzu GÖREV aracılığıyla onlara iletmenizi diliyoruz.

Çorum - Ortaköy
Aşdoğul köyü üreticileri
adına
Ekrem Aksel - Talip Arçok
Bilal Mutlu - Ali Alan

PANCAR ÜRETİCİLERİ SEÇİM ÖNCESİ CHP'Lİ POLİTİKACILARIN ÇOK ŞEY VAAD ETTİKLERİNİ AMA SONRA BUNLARI UNUTTUKLARINI SÖYLÜYORLAR.

Dumlupınar'da faşist baskılar

Dumlupınar Belediyesinde 4-5 yıldır zabıta memuru olarak çalışıyorken AP'li belediye başkanı görevime son verdi. Danıştay'a açtığım davayı kazandığım ve yürütmeyi durdurma kararı aldığım halde belediye başkanı hâlâ kararı uygulamamakta direniyor.

Ben daha önceleri 1973 seçimlerinde CHP'nin fikirlerini savunuyordum. Fakat Türkiye İşçi Partisi'nin "NATO'ya Hayır" mitingine buradan bazı arkadaşlarla katıldıktan sonra Türkiye İşçi Partisi'ne daha yakın olduğumu anladım.

Üstelik Dumlupınar'da MC döneminde görmediğimiz faşist baskılar belediye başkanı, karakol komutanı ve MC yanlısı ilkokul öğretmeni eli ile yoğun bir biçimde sürdürülüyor. Güvenliği sağlamakla görevli jandarma komutanı ise olaylara seyirci kaldığı gibi, bucakta adeta bir sıkıyönetim havası estiriyor.

Bütün bunlar özgürlükçü bir düzen vaad edeceğini ileri sürerek iktidara gelen CHP hükümetinin döneminde oluyor. Ama şimdi Dumlupınar Bucağındaki tüm ilericiler ve sosyalistlerin CHP'nin nasıl bir özgürlük anlayışı olduğunu çok iyi anladılar. Türkiye İşçi Partisi'nin faşizme karşı tek teminat olduğunu ve örgütlü gücün yenilmesinin olanaksız olduğunun bilincine vardılar.

Dumlupınar'daki emekçiler ve ilericiler adına zabıta memuru Ali Rıza Çankaya.

Sebze meyve fiyatıyla ilgilenen yok

Kış geldi, kış mevsiminin sebze ve meyveleri piyasada bollaşmaya başladı. Fakat biz dar gelirli emekliler sebze ve meyveler bollaşınca fiyatların düşeceğini tahmin ederken, tam tersi artmaya devam etti. Bu gidişle daha da artacağa benziyor. Kışın en fazla yenilen sebzelerinden havuç 15 lira, ıspanak 12 lira, pırasa 12,5 liraya satılıyor. Orta boy bir karnabaharın fiyatı ise 25-30 lira arasında değişiyor. Meyveler ise semtten semte değişen yüksek fiyatlarıyla emekçiler için bu kış yanına yaklaşılmaz malların arasına gireceğe benzemektedir.

Biz dar gelirliler bu malların gerçek fiyatlarının bu kadar olmadığını, üreticiden çok ucuza kapatıldığını iyi biliyoruz. Bu duruma aracılar, komisyoncular neden oluyor. CHP hükümeti bize aracıları ortadan kaldırıp ucuz sebze ve meyve yedireceğini vaad etmişti. Biz de gittik oyumuzu CHP'ye verdik. Ama şimdi İstanbul'da gördüğümüz kadarıyla aracıların kaldırılması ya da azaltılması, fiyatların denetim altına alınması için CHP'li belediye hiç bir tedbir almaya niyetli görünmüyor.

Belediye tanzim mağazaları ise ayrı bir sorun. Bu mağazalarda her zaman taze mal bulmak olanaksız. Mal gelse bile kaliteli ve öyle pek de ucuz olmuyor. Sanki belediye manavlarla ortak çalışıyor. Oysa daha çok sayıda tanzim satış mağazasının açılması ve bu mağazalara bol ve kaliteli sebze ve meyve getirilmesi gerekir.

Bir emekli öğretmen

İki milyonu aşkın tütün üreticisi tefecinin elinde sömürülüyor

14 ay ailecek çalışıp ürettikleri tütünü yok pahasına tefeciye, tüccara kaptıran köy emekçileri...

TİP Gördes ilçesi tütün üreticilerinin sorunlarıyla ilgili bir kampanya açtı

Türkiye İşçi Partisi Gördeş İlçe Örgütü tütün üreticilerinin sorunlarıyla ilgili bir bildiri yayınlayarak bu konuda bir kampanya açtığını bildirmiştir. TİP Gördeş İlçe Örgütünün bildirisi şöyledir:

TÜTÜN ÜRETİCİLERİ,
KARDEŞLER!

Tütüncülüğün ilk ve hemen çözümlenmesi gereken en önemli sorunu "satış" sorunudur. Tütün ihracatçılarının sırtımızdan milyonlar, yüz milyonlar kazandığı yetmezmiş gibi, bu insafsız sömürü yetmezmiş gibi tütünümüzü satarken rezil oluyoruz. Tütün satışı gerçekten tam rezillik, tüm rezillik... Tüccar yazıhaneleri ile Tekel arasında, birinden ötekine savrulup duruyor; itilip kovuluyoruz. Tütünümüzü tüccara satıyoruz, iki gün sonra Tekel kilosuna 5 lira daha veriyor. Tekel'i bekliyoruz, fiyatlar iyice düşmüş... Top örneği önüne gelen tekmeliyor.

Ve yıllardır, Bakanlar, Hükümetler, Partiler iri iri kocaman laflar ediyorlar. Ama biz biliyoruz ve görüyoruz ki yıllar yılı tütün satışı tüccarların isteği doğrultusunda sürüp gidiyor... Oysa bunu düzeltmek ellerimizdedir...

TÜTÜN SATIŞI NASIL OLMALI?

Türkiye İşçi Partisi olarak biz diyoruz ki, ve üreticiler olarak talep ediyoruz ki:

1. Tütün piyasası açılmazdan en geç 15 gün önce Tekel her üreticiye özel ve gizli bir yazı gönderip tütününün randımanını ve fiyatını bildirsin. 2. Tütün tespitlerinde ekicinin temsilcisi olarak bir eksper bulunsun. 3. Iskarta, su çürüğü vs. asılsız aldatmacalarla üreticinin parası haksız yere kesilmesin. 4. Tekel, piyasa açıldıktan sonraki bir ay içinde üreticinin tütününü bildirdiği fiyattan almayı garanti etsin. 5. Sonra üretici bu bir aylık süre içinde tütününü ister Tekel'e, isterse - daha fazla fiyat veriyorsa - tüccara satsın. 6. Tütün parası ödenmedikçe tütün nakliyesi kesin olarak önlensin. 7. Tütün parasını geç ödeyen Tüccar üreticiye tazminat ödesin ve bir süre tütün alması yasaklansın.

Hükümetler ve partiler gerçekten üreticiden yanaysalar, gerçekten üreticiden yana bir politika izlediklerini iddia ediyorlarsa, bizim bu son derece basit, son derece haklı isteğimizi yerine getirirler. İsteklerimizin yerine getirilip getirilmemesi hükümetler ve partiler için bir denek taşı olacaktır. Yerine getirmediklerinde bileceğiz ve iddia edeceğiz ki tütüncünün sırtından milyonlar kazanan tütün ihracatçılarının hak ve çıkarlarını korumaktadırlar..

KARDEŞLER!..

Türkiye İşçi Partisi olarak diyoruz ki!...

Bu hakkımızı ve diğer ekonomik ve demokratik haklarımızı almak için birleşip örgütlenelim... Gerekirse yürüyüş, miting, salon toplantıları düzenleyelim. Hangi partiden olursa olsun milletvekillerimize mektuplar yazalım... Haklarımızı ısrarla ve kararlı olarak savunalım. Üreticiler olarak partilere ve hükümetlere ısrarla ve son derece kararlı olarak anlatalım ki onlar bizim isteklerimizi yerine getirmiyorlarsa; bizim hak ve çıkarlarımızı savunmuyorlarsa; tütünümüzün, emeğimizin hakkını vermiyorlarsa; bize destek olmuyorlarsa artık biz de onlara destek olmayacağız. Kısacası onlar bizim yanımızda değillerse artık biz de onların yanında değiliz!...

Bunun böyle olduğunu, böyle olacağını ispat için birleşelim. Haklarımızı ısrarla ve kararlı olarak isteyelim. Örgütlenelim ve haklarımıza sahip çıkalım. Bilelim ki örgütlü birleşik güç yenilmez.

Tütün üreticileri örgütlenmelidir

Üreticiler 14 aya varan yoğun çalışmadan sonra ellerinde avuçlarında birşey kalmadığını görüp bir yıl boyunca nasıl geçineceklerini düşünüyorlar.

Bugün Türkiye'de iki milyar kadar küçük üretici geçimini tütünden sağlıyor. Hiçbir zahmete katlanmadan tütünü üreticinin elinden ucuza kapatıp ihraç eden tüccar ve ihracatçı ise milyonlarca lira para kazanıp kârına kâr katıyor. Buna karşılık tütün üreticilerinin yaşam düzeylerinde değişen bir şey yok. Tütün üretimi bir ailenin genellikle bütün üyelerinin katıldığı aile tarımı niteliğinde. Yabancı emek yalnızca dikim, kırım, iklim koşulları işin belli bir sürede bitirilmesini zorunlu kıldığı durumlarda kullanılıyor. Bu ihtiyaç bazı yerlerde ücretli işçilik, bazı yerlerde ise karşılıklı yardımlaşma ile gideriliyor. Son yıllarda tütün ekim alanlarının genişlemesinden başka ortalama işletme büyüklüklerinde de bir artma gözlenmektedir. Bu gelişme giderek tütün üretiminin bir aile tarımı olması özelliğini büyük ölçüde ortadan kaldırabilecek niteliktedir.

1975 yılı sayılarına göre Türkiye'de 2 milyon 190 bin kadar kişi tütün üretiminde çalışmaktadır. Bakım, işletme, imalat ve ihracat aşamalarında çalışan işçilerle birlikte 2.5 milyon insanın geçimini tütünden sağladığını söyleyebiliriz.

Tütün üreticileri 14 aya varan yorucu ve yoğun bir çalışmadan sonra ellerine geçen paranın büyük bir bölümünü tefeciye, tüccara kaptırmaktadır. Bankaya, sağa sola olan borcunu ödedikten sonra tütün üreticisinin elinde avucunda bir şey kalmamakta ailesini bir yıl boyunca nasıl geçindireceklerini düşünmektedirler. Ayrıca yeni ürün dönemi için toprak kirası, ilaç, gübre ve fide parasını da bir kenara ayırmak zorundadırlar. Bunu yapamayınca üreticiler yakalarını tefeciye, tüccara kaptırmaktadırlar.

Tütün üreticilerinin sömürüsü yalnızca ürünlerini değerinde satamayapı tüccara kaptırmak değildir. Üretici bir yıl boyunca ürettiği tütününü yok pahasına sattıktan sonra kasaba ya da kentte ihtiyaç duyduğu eşyaları ya da malları almak için her yıl daha fazla para ödemektedir. Oysa tütünden olan kazancı aynı ölçüde artmamaktadır.

Tütün üreticilerinin bu sömürü çarkından kurtulabilmeleri için kooperatifler biçiminde örgütlenmeleri, birlik olmaları şarttır. Ancak bu şekilde aracının, tefecinin, tüccarın elinden bir ölçüde de olsa kurtulabilirler.

Kış geldi; Doğulunun çilesi artıyor

Doğu'lu emekçilerin çilesi kış aylarında daha da artıyor...

● Normal piyasada 17-18 litrelik bir gaz tenekesi 200-250 liradan zor bulunuyor

Karakış'ın bastırmasıyla doğu illerinde gaz karaborsa satılıyor

● *Burjuva partilerinin ilçe kademeleri yardımıyla bayilik kapanlar gazı istedikleri fiyatla satıyorlar*

Uzun süredir zor bulunan gazyağı bugünlerde Doğu illerinde karaborsa satılıyor. Diyarbakır, Mardin, Tunceli, Van ve Siirt illerimiz ve bu illerimize bağlı ilçelerimizde gazyağı bugün piyasa fiyatının çok üstünde bir fiyatla satılmaktadır. Bu il ve ilçelerimizde, 17-18 litrelik bir gaz tenekesi 200-258 liradan ve zor bulunabiliyor. Normal piyasada 490 kuruşa satılması gereken gazyağı bu il ve illerimizin ilçelerinde piyasa fiyatının birkaç katı üzerinde satılmaktadır. Bir alıcı ancak birkaç gün uğraştıktan sonra ancak bu anormal fiyatlarla gazyağı bulabilmektedir.

Tüm emekçilerin ve bu arada Doğu'lu emekçilerin en temel tüketim mallarının başında çay, şeker ve gazyağı gelmektedir. Kış aylarının sert soğuklarına karşı anlık da olsa vücut ısısını dengelemek için Doğu'lu emekçiler ençok çay ve sıcak su içmek zorundadırlar. Ama tüm emekçiler için olduğu gibi Doğu'lu emekçiler için de çay ve şeker gibi temel tüketim malları çok görüldü. Gün geçtikçe artan hayat pahalılığı ve artan fiyatlar karşısında yoklar hanesine geçen çay ve şekere bir de gazyağı eklendi.

Özellikle köy emekçileri için gazyağı çay ve şekerden önce gelmektedir. Hele uzun kış gecelerinde gazyağı daha da öncelik taşır. Bu uzun kış gecelerinde biraz olsun gazlambasını yakabilmek, biraz aydınlanmak, hayvanlara bakabilmek için gazyağına daha çok ihtiyaç duyulmaktadır. Bu nedenle kış daha karakış olmadan, yollar kapanmadan, il ve ilçelerle olan bağlar kesilmeden köy emekçileri bir kışlık gazyağı ihtiyaçlarını bugünlerde tamamlamak zorundadırlar. İşte bugünlerde gazyağı bu illerimizde zor bulunuyor. Tüm burjuva partilerinin il ve ilçe kademelerinde şu veya bu biçimde yer kapan bayilerin çoğu bu durumu fırsat bilerek gazı istedikleri fiyatla ve karaborsa yaratarak satmaktadırlar.

Bu konuda GÖREV gazetesi adına Siirt, Van ve Diyarbakır'da köy emekçileriyle röportaj yapıldı. Emekçiler sorunlarını şöyle dile getirdiler: "Kış basmadan gaz ihtiyacımızı şimdiden temin etmek zorundayız. Kış bizim için karakış olmadan, yollar kapanmadan ihtiyacımız olan gazı almak zorundayız. Ama şehre geldiğimizde durum değişiyor. Gaz bulamıyoruz. Bayilerde saatlerce bekliyoruz. Bazen iki günde ancak gaz bulabiliyoruz. Bir-iki gaz tnekesi almak için gaza verdiğimiz paranın dışında 500-500 lira harcamak zorunda kalıyoruz. Ne yapalım? Sanki köylerimizde elektrik mi var. Yağ mı var şamdan yapıp yakalım. Şimdi bir teneke gaz 200-250 liraya zor bulunuyor. Bunu ancak yalvar yakar, bu partinin adamı, şu partiden bayiyi tanıyan adamı aracı yaparak bulabiliyoruz. İki-üç gün şehirde yaptığımız harcamalar da cabası."

Kars'ta bir kilo saman 5 liraya satılıyor

YAZIN KURAK GİTMESİYLE SAMAN VE OT BULAMAYAN KÖY EMEKÇİLERİ HAYVANLARINI YOK PAHASINA TÜCCARLARIN İSTEDİKLERİ FİYATTAN SATMAK ZORUNDA KALIYORLAR.

Hayvancılığın en yoğun olduğu yöre Doğu ve Güneydoğu illerimizdir. Kış mevsiminin başladığı bugünler geniş köy emekçileri için zor günler olmaktadır. Bu mevsimde geniş köylü kesiminin sorunları daha da ağırlaşır. Hayat çekilmez olur. Buna karşılık bu illerimizdeki büyük toprak ağaları, koyun tüccarları ve tefeci-faizcilerin zenginliklerine zenginlik kattıkları bir mevsim olmaktadır.

Yaşamın tamamen doğaya bağlandığı, yağacak yağmurdan başka bir umudun olmadığı ve hiçbir hizmetin götürülmediği bu illerimizde mevsimin kurak geçmesiyle yaşam koşullara daha bir çekilmez olmaktadır. Birkaç dönüm toprağa sahip ve başka geçim kaynağı olmayan geniş köy emekçileri, çoluk çocuğun ekmeğinin katığını sağlayan birkaç koyun ve keçisini bugünlerde yok pahasına satmak zorunda kalmaktadırlar. Yaz mevsiminin kurak gitmesiyle birkaç hayvanı besleyecek samanı ve otu bulamıyan geniş köy emekçileri sahip oldukları hayvanlarını toprak ağalarına, koyun tüccarlarına onların istedikleri fiyatla satmak zorunda kalmaktadırlar. Bir küçük baş hayvan birkaç kilo saman veya birkaç kilo et karşılığında satılabilmektedir. Bu mevsimlerde devlet hiç bir zaman alıcı olmaz. Toprak ağaları ve tüccarlara yalvarılarak hayvan satılır. Tefeciler ve faizciler bire yüz bire ikiyüz faizle para verirler. Daha doğmamış kuzuyu şimdiden peşin satın almış olurlar.

Bu yıl yaz aylarının kurak geçmesiyle Kars ve diğer illerde koyun tüccarları büyük vurgunlar vurmaktadır. Polatlı'da bir kilo saman 120 kuruşu geçmezken Kars'ta bir kilo saman 5 liraya satılmaktadır. Mevsimin karakış olduğu, yolların kapandığı günlerde bu fiyat birkaç katı artmaktadır. Sadece Kars İli'nin durumu değil bu. Güneydoğu illerimizde aynı durum sözkonusudur. Kış aylarında hayvanların beslenmesi için yeterince yem bulunmaz. Karaborsa yaratılır. Hayvan alımında ve yetiştirmede mevcut iktidarlar en ufak bir yardım ve müdahalede bulunmazlar. Bulunmak istemezler. Hayvan alım kombinaları yeterli değildir. Hayvan piyasası her ilde birkaç tüccara bağlıdır. Fiyatları onlar keyiflerince saptarlar. Keyiflerince düşürürler.

Bu illerimizde hükümet geniş köy emekçilerine gerekli yardımı yapmak zorundadır. Hayvanların yem ihtiyaçları karşılanmalıdır. Bu zor günlerde geniş emekçi yığınları yaşamlarıyla başbaşa bırakılmamalıdır. Hayvan yemi taşımacılığında bu illerimize Devlet Demir Yollarında öncelik tanınmalıdır. Geniş emekçi yığınlarının önemli geçim kaynağı olan birkaç hayvanın, koyun tüccarlarının istedikleri fiyatla kapatılmalarına olanak verilmemelidir.

TİP üyesi Cezmi Yılmaz ve Halil Pelitözü'nün mücadelesi yaşıyor

Türkiye İşçi Partisi üyesi iki genç, ikiyiğit sosyalist 1975 yılının 1 Aralık günü İstanbul'un en işlek caddesinde güpegündüz faşist katillerce öldürülmüştü. MC hükümeti zamanında işlenen bu alçak cinayetin katilleri hâlâ cezasını görmedi Ama ne faşist katiller ne de onların arkasındaki güçler cezasız kalmayacak.

Cezmi ve Halil'in taşıdıkları bayrak bugün daha yükseklerde dalgalanıyor. Türkiye İşçi Partisi iki yiğit evladını kaybettiği günden daha güçlü, zafere biraz daha yakın.

Cezmi'yi, Halil'i ve kaybettiği öteki kavga arkadaşlarını anarken, Türkiye İşçi Partisi faşizme karşı sürdürdüğü mücadelede daha da kararlı!...

İran bunalımı dünya barışını tehdit ediyor

İran'da Şah'ın, ABD ve diğer kapitalist batı ülkelerinin desteği ile halka karşı açtığı savaş dünya barışını tehdit eder duruma geldi.

İran'ın tüm kentlerinde patlak veren olaylarda ölenlerin sayısı artık kesin olarak saptanamıyor. Otomatik silahlarla Şah'ın çekilmesi, demokratik bir hükümetin kurulması için gösteri yapan halka ateş açan askerlerin bir günde öldürdükleri insanların sayısı binleri geçiyor. Bu arada Şah, tahtta kalmakta direniyor. ABD Başkanı Carter ise bir kaç kez Şah'ı desteklediğini bildirmek zorunda kaldı. Bu açıklamadan hemen sonra da Amerikan basını İran'daki bunalımın, faşist Almanya'nın Çekoslovakya'ya girmesinden bu yana dünya barışını tehlikeye düşüren en önemli olay olduğunu yazdı. Böylece, İran'da halkın demokratik isteklerini vermektense ABD'nin yeni bir dünya savaşı çıkartmayı yeğ tuttuğunu üstü kapalı olarak bildirdi. Şah'ın emperyalizm açısından önemi, hem azgelişmiş ülkeler arasında silah tekellerinin en büyük müşterisi olması, hem de Batı dünyasının başlıca petrol kaynağını oluşturması. ABD, bu yüzden İran'daki yönetimin mutlaka kendi güdümünde olmasında israr ediyor. Bu yüzden İran'da 80 bin Amerikalı bulunuyor. İran'da sürüp gitmekte olan kanlı olayların başlıca nedeni de bu. Binlerce İranlı, ABD emperyalizminden bağımsızlık, demokratik bir hükümet istedikleri için ölüyorlar.

AMERİKA ECEVİT'İ KIBRIS KONUSUNDA AÇMAZA SOKTU

ABD'nin İngiltere ve Kanada ile birlikte Kıbrıs konusunda bir plan hazırlayıp Kıbrıs Rum ve Türk yönetimlerine vermesi Ankara'yı açmaza düşürdü. Planda, Kıbrıs'taki Türk askeri birliklerinin tümüyle geri çekilmesinin bir takvime bağlanması, halen Türk Silahlı Kuvvetlerinin denetiminde bulunan topraklardan bir bölümünün Rum tarafına verilmesi, iki toplumlu, federal bir devlet kurulması, ama bu devlet içinde Türklerle Rumların ilişkilerinin gevşek tutulması öngörülüyordu. Görünüşte plan, Türk tarafının öteden beri desteklediği tezleri savunuyordu. Ama iş toprak ödünleri, Federal Devletin yapısı içinde Türklerin ve Rumların ne ölçüde temsil edileceği sorunlarına gelince çetrefilleşiyor, Ecevit hükümetinin hemen kabul edebileceği ölçüleri aşıyordu. İşte bu yüzden Amerikan planı Ankara tarafından *"yalnızca tavsiye"* olarak nitelendi ve bu konuda resmi bir yorum yapılmadı. Ecevit'in oldum olası, Kıbrıs sorununun Birleşmiş Milletler gibi uluslararası platformlara götürülmesine ve ABD'nin bu soruna burnunu sokmasına karşı çıkmasına rağmen Amerika neden bir plan hazırlayıp ortaya çıkıyordu. Oysa Ecevit, Kıbrıs sorununun ABD çıkarları doğrultusunda çözümleneceği, işin yalnızca Türk ve Rum toplumlarının temsilcilerine bırakılması gerektiği konusunda Washington'a güvence de vermişti.

ABD planının amacı, işin savsaklanmasından Washington yönetiminin artık bıktığını "taraflara" duyurmak. Plan, bundan böyle Washington'un politikasının ne olacağını da kanıtlıyor. Kıbrıs'ta "taksim" formülüne yakın bir uygulama yapmak, hem Kıbrıslı Rumların kabul edebilecekleri toprak bölüşümünü elde etmek hem de Türklerin kabul edebilecekleri federal devlet yapısını sağlamak. Böylece bir taşla iki kuş vurmak.

Şimdi Ecevit Hükümeti Kıbrıs konusunda tam bir açmaza düşmüş bulunuyor. Kıbrıs planını kabul etmesi iç politikadaki gerçekler açısından olanaksız. Etmemesi durumunda ise Türkiye'nin yalnızlığı sürüp gidecek.

Kıbrıs sorunu Amerika'nın sunduğu önerilerle çözümlenemez. Tek çözüm bağımsız, bağlantısız, askerden ve üslerden arınmış bir Kıbrıs devletini yeniden kurmaktir. Bunun dışındaki arayışlar emperyalizmin oyuna gelmek olacaktır.

Amerikan Planı Ecevit'i açmaza düşürürken, Denktaş'ı paniğe uğrattı..

BAĞIMSIZLIK DEMOKRASİ SOSYALİZM İÇİN
GÖREV

Haberlerin devamı... Haberlerin devamı ... Haberler

5 yıllık plan emperyalizme

(Baştarafı sayfa 1'de)

yüzde 8'e ulaşılabilmiş. Büyüme hızının geçen yıl yüzde 4'e, bu yıl ise yüzde 2,7'ye düşmüş olduğu hatırlanırsa, bir aydan az bir zamanda gireceğimiz yeni yılda başlayacak 4. Plan döneminde ortalama büyüme hızının yüzde 8 olamayacağını söylemek bir kehanet olmaz. Ortalama büyüme hızının tutturulabilmesi için plan döneminin son yıllarında bu hızın yüzde 10'un üzerine çıkması gerekecektir ki, bu da olası kabul edilemez. Hele ağır dış borçların bindirdiği, Batılı kuruluşların kredi, döviz musluklarını açmaktan geri durdukları ve hükümeti 'Batı'dan kopmamakta', yani emperyalizme bağlılıkta direndiği koşullarda öngörülen büyüme hızına erişilebilmesi büsbütün uzak bir olasılıktır.

"Büyüme hızının yüksek düzeye çıkabilmesi için sanayiin yapısının köklü biçimde değişmesi, ağırlığın tüketim sanayiinden ağır sanayie, ara ve yatırım malları sanayiine kayması ve bu kayma ile bu sektörün, sanayileşmenin ve genellikle kalkınmanın, belirleyici sektörü konumuna gelmesi zorunludur. Bu nitelikte yapısal bir değişiklik geçmiş planlarda da öngörülmüştü ama gerçekleştirilememişti. Bu planda da gerçekleştirilemeyecektir Çünkü böyle bir yapısal değişiklik, ağır sanayiin gelişmeyi belirleyici ağırlık kazanması Türkiye gibi ekonomisi emperyalizme bağımlı, geri kapitalist bir ülkede özel sektör eliyle gerçekleştirilemez. Ağır sanayiin -yani makine ve motor sanayiinin de- devlet eliyle kurulması ve işletilmesi vazgeçilmez koşuldur. 'Kamu eliyle' mi, 'kamu öncülüğünde' mi tartışma ve çekişmesinin ve sonunda benimsenen seçeneğin önemi bu noktada toplanmaktadır.

"Devletin, kamu kesiminin 'öncülüğü, etkinliği' iddiaları tekrar edile dursun, kabul edilen plan taslağına baktığımızda bu öncülük ve etkinliğin de pek gerçekleşme şansı olmadığı görülüyor. Yeni plan, önümüzdeki beş yıllık sürede 1,6 trilyon TL. tutarında yatırım yapılmasını öngörüyor. Bu çapta yatırımlar elbette büyük kaynaklar gerektirecektir. Bu nedenle de Plan'da yurtiçi tasarrufların önemli ölçüde artırılması, artan gelirin yüzde 35'inin tasarruf edilmesi tasarlanıyor. Bu, gerçekleşmesi olası görülmeyecek kadar yüksek bir tasarruf oranıdır. Nitekim 3. Plan'da da artan gelirin yüzde 38'inin tasarruf edileceği hesaplanmış, ama tasarruflar ancak yüzde 11 oranında gerçekleşmiştir. Kamu kesimindeki KİT'lerin ise yüksek tasarruf sağlamak şöyle dursun, büyük açıklar verdikleri bilinmektedir.

"Bu durumda, kamu kesiminin 'öncü' ve 'etkin' olabilmesi ve gerekli büyüklükte kamu yatırımlarının yapılabilmesi, tasarrufların dışında, kamu gelirlerinin hızla artırılmasını gerektirir. Kamu gelirlerinin hızlı artırılışı ise, ancak, köklü bir vergi reformu ile olanaklıdır. Oysa hazırlanmış olan yeni vergi tasarısından ve yetkililerin sözlerinden bir vergi reformu amaçlanmadığı anlaşılmaktadır. Sonuç, yatırım hedeflerinin kamu kesiminde gerçekleşmemesi ve özel kesimin, daha önceki dönemlerde olduğu gibi bu plan döneminde de ekonomideki ağırlığını artırmayı sürdürmesi olacaktır.

"Dördüncü Beş Yıllık Plan, Türkiye ekonomisinin emperyalist-kapitalist dünyaya bağımlılığını sürdüren, hatta artıran bir nitelik taşımaktadır. Türkiye'ye yabancı sermaye girişlerini artırmayı öngörmesi; dışsatma, özellikle Batı'ya yönelik bir sanayileşme stratejisini benimsemesi; AET ile olan Ankara anlaşmasını feshedip o ülkelerle yeni esaslar üzerinden ilişkileri düzenlemek yerine, ilişkilerin geçici olarak dondurulmasını seçmesi, bu niteliğinin belirtileridir. Sosyalist dünya ve bölgedeki diğer ülkelerle geliştirilmeye çalışılan ilişkiler yeni bir yönelişin seçildiğinin göstergesi değildir.

"Oysa Türkiye'nin kurtuluşu emperyalist-kapitalist dünya ilişkileri ağı dışına çıkmaya yönelmekten geçmektedir."

Türkiye yoklar ülkesi oldu

(Baştarafı sayfa 1'de)

nız emekçi halk için. Yoksa varlıklılar, parababaları için "yok" diye bir sorun söz konusu değil. İşini yürüten karaborsadan da olsa istediği malı bulabiliyor. Hem sonra devlet örgütü de onların elinde olduğu için öncelik her zaman onlarda oluyor. Emekçiler, işçiler gaz kuyruklarında saatlerce, günlerce bekleyip perişan oluyorlar.

CHP hükümeti Türkiye'yi bir yoklar ülkesi olmaktan kurtaramadı. Yerli otomotiv sanayiinin kârlarına kâr katması için çeşitli ülkelerden kredili petrol bulma çabaları da olumlu sonuç vermedi. Emekçilerin durumu değişmedi. Emekçi halkın durumu sermayeye yönelik, onun istekleri doğrultusunda çalışan CHP iktidarı ile değil, ancak sosyalist bir yönetim ile, işçi sınıfının partisi olan Türkiye İşçi Partisi iktidara geldiği zaman düzelebilir. Emekçiler gitgide bunun bilincine daha iyi varıyorlar.

Özgürlüğü kısıtlayıcı

(Baştarafı sayfa 1'te)

"Hükümetin antidemokratik, baskıcı eğilimi Üniversiteler Yasası taslağında da kendini belli etmektedir. Taslağın ayrıntıları içinde boğulmadan, ilkin, bütününde neyi amaçladığına veya ne sonuç vereceğine bakmak gerekir. Bu açıdan baktığımızda diyebiliriz ki, taslak, üniversitelerin 'özerkliğe sahip tüzel kişiler' olma statüsünü baltalayan ve onları, Üniversite Denetleme Kurulu ve Üniversitelerarası Kurul yoluyla, hükümetle bağlantılı sıkı bir merkezi kontrol altına almayı amaçlayan bir nitelik taşımaktadır. 12 Mart döneminde Anayasa'da yapılan değişikliklerle üniversite özerkliğine vurulan darbeyi bu yeni tasarı güçlendirmektedir. Üniversitelerin demokratikleşmesine ilişkin olarak, öğretim yardımcılarıyla öğrencilerin yönetime katılmaları konusunda getirilen hükümler ise çok genel ve yetersizdir; sorunun asıl çözümü Üniversitelerarası Kurul'ca hazırlanacak yönetmeliğe bırakılmaktadır. Bu katılışın biçimsel olmaktan öteye gitmemesi çok olasıdır. Üniversitelerin demokratikleştirilmesi, yasa tasarısında temel bir sorun olarak ele alınıp çözüm getirilmiş değildir."

"Saldırı öncesi yetkililer gerekli önlemi almadılar"

(Baştarafı sayfa 1'de)

TİP Trabzon İl Yönetim Kurulu Üyesi Neşe Bulut ve eşi son genel seçimlerde TİP İzmir listesinden milletvekili adayı Karadeniz Teknik Üniversitesi öğretim üyelerinden Necdet Bulut'a karşı girişilen silahlı saldırı ve yaralanmalarıyla ilgili olarak TİP Genel Sekreteri Nihat Sargın, İçişleri Bakanı İrfan Özaydınlı'ya bir telgraf göndermiştir. Telgrafta özetle şöyle denilmiştir:

"Sayın İrfan Özaydınlı
İçişleri Bakanı
ANKARA

'Partimize, yönetici ve üyelerimize karşı girişilen faşist saldırı ve cinayetler yoğunlaştırılarak sürmektedir.

"Şahsımı hedef alarak Genel Merkez'imize yöneltilen saldırıdan sonra Ankara Bahçelievler'de 7 arkadaşımız katledilmiş, bunu Giresun ve Tekirdağ'daki saldırı ve ölüm olayları izlemiştir. Bu arada lokallerimize sayısız bombalı saldırılar ve Malatya'da olduğu gibi yöneticilerimize yöneltilen tehditler de sürmektedir.

"Dün gece bu saldırı zincirine son bir halka eklenmiştir. Partimizin Trabzon İl Yönetim Kurulu üyesi Neşe Bulut arkadaşımız ile son genel seçimlerde Partimiz İzmir listesinde aday olan eşi Karadeniz Teknik Üniversitesi öğretim üyesi Necdet Bulut ve oğlu arabalarıyla evlerine dönerlerken kendilerine pusu kurulmuş, canlarına kastedilmiştir. Otomobillerinde 27 kurşun izi sayılmıştır. Arkadaşımız ve eşi ölümden zor kurtulmuşlardır. Arkadaşımız yaralanmış, eşi ise ağır yaralı olarak hastanede ameliyat edilmiştir.

'Pusu kurulan bölgenin saldırıya açık olduğu ve önlem alınması gerektiği daha önce yetkili mercilere bildirildiği halde şimdiye kadar bir önlem alınmadığı gibi, Partimizin kuruluşu vilayete bildirilir bildirilmez İl Merkezi olarak gösterilen adrese polisin baskın yayıp Parti yayınlarına el konulduğu görülmüştür. Her halde bu iki olay bir rastlantı sayılamaz.

"Suçluların ciddi olarak kovuşturulup yakalanmalarının sağlanması ve benzeri saldırıların yinelenmemesi için vakit geçirmeksizin gerekli önlemlerin alınması hususunda kesin emirlerinizi saygılarımla rica ederim."

ONBEŞ GÜNDE BİR

(Baştarafı sayfa 1'de)

telendiriyor. Bir başbakan bu kadar sorumsuz konuşamaz. Yasal, demokratik örgütleri böyle suçlayamaz.

TİP'in de öteki örgütlerin de "bireysel terörür sorumlusu ve destekleyicisi" olmadığını Başbakan Ecevit de, hükümet yetkilileri de gayet iyi bilirler. Ecevit bunu bildiği halde neden böyle sorumsuz bir suçlama yapmaktadır? Bu sorunun bir tek cevabı vardır: Başbakan hükümete karşı yönelen eleştirileri, karşı çıkışları böylece mahkum etmeyi, kimseyi sesini çıkaramaz hale getirmeyi hesaplamaktadır. Kim antidemokratik önlemlere karşı çıkarsa, o "terörün sorumlusu ve savunucusu" olacaktır. Ecevit'in hesabı bu. Hesabın bu olduğu açık, ama bu hesabın tutmayacağı da o kadar açık.

Ecevit hükümetinin getirmek istediği demokrasiyi kısıtlayan yasa tasarılarına CHP grubunda da karşı çıkan milletvekilleri, senatörler oldu. CHP'li bazı parlamenterler önlemleri antidemokratik buldular, eleştirdiler. Şimdi Ecevit kendi partisinin parlamenterlerini, genel başkanı olduğu CHP'yi de "terörün sorumlusu ve destekçisi" sayıyor mu?

Demokratik hak ve özgürlükleri gerileten, kısıtlayan bütün girişimler, hangi niyetle ve ne adına olursa olsun, emperyalizmin ve tekelci büyük sermayenin isteklerini yerine getirmektir. Demirel, Türkeş, Erbakan ve öteki burjuva politikacıların öteden beri savunduğu "sivil sıkıyönetim" koşullarını oluşturmaktır.

Ecevit hükümeti dışarda emperyalizme, uluslararası para kuruluşlarına, içeride de tekelci büyük burjuvaziye teslimiyet yolunda yeni adımlar atmaktadır. Bu adımlara karşı çıkmak da yalnız sosyalistlerin değil, bütün yurtseverlerin, demokratların görevidir.

Demokratik güçler bu görevi yerine getirmektedirler.

GÖREV

Kapitalizmin çarpıklığı kent içi ulaşımına yansıyor

İŞÇİ VE EMEKÇİLER HER GEÇEN GÜN KONUTLARI İLE İŞYERLERİ ARASINDAKİ MESAFEYİ DAHA ZOR KATEDER DURUMA GELİYOR VE ZAMANLARININ BÜYÜK BİR BÖLÜMÜNÜ YOLLARDA GEÇİRİYORLAR.

BİNLERİN, YÜZBİNLERİN DURAKLARDA BEKLEDİĞİ BİR ÜLKEDE ÖZEL OTO SEFASININ ENGELLENMESİ VE TOPLU TAŞIMACILIK YAPILMASI ZORUNLUDUR.

Ülkemizde kapitalizmin çarpıklığı kent içi ulaşıma yansımaktadır. Özellikle işçi ve emekçiler her geçen gün konutları ile işyerleri arasındaki mesafeyi daha zor kateder duruma gelmektedir. Daha zor ve daha kötü koşullarda katedilen yollar insan yaşamının her geçen gün daha büyük bir bölümünü yolda geçirme sonucunu doğurmaktadır.

Kentlerde belediye hizmetleri sisteminin getirdiği olumsuzluklar nedeniyle çok dar olanaklara yol açmaktadır. Çöp toplamadan ulaşıma, oradan araç sağlanmasına kadar geçen bir çizgi içinde bu dar olanaklar kullanılmaktadır. Ve bu olanakların, dar olanakların dağıtımda da işçi ve emekçi kitlelerin oturdukları yöreler daha az yararlanmaktadır. Yararlandırılmaktadır.

Kitle taşımacılığı işçi semtlerinde kötü eski otobüsler, ağzına kadar dolu banliyö trenleri ve yine hem ağzına kadar dolu, hem de pahalı minibüsler aracılığıyla yapılmaktadır. Eski otobüsler bozulduklarında, trafik sıkıştığında toplu taşımacılığa yeni halkalar eklenmemektedir. Normal olarak 17-18 dakikada katedilmesi gereken 10 kilometrelik bir otobüs yolu, özel otolar ve özel taşımacılık nedeniyle 45 - 50 dakikada katedilebilir hale gelmiştir. Dün aynı yolu 20-25 dakikada giden kişiler, bugün aynı yolu 1 saatte gitmek durumunda kalmaktadırlar. Ve duraklar her geçen gün kalabalıklaşan yerler, yollar her geçen gün daha zor mesafe katedilen yerler olma özelliğini taşımaktadır.

Yolların zor katedilmesi işçilerin ve emekçilerin iş dışındaki saatlerinden çalışması sonucunu doğurmaktadır. İşe aynı saatte varmak için her geçen gün evden daha erken çıkmak zorunda kalınmaktadır. Bu yolda kaybedilen zaman uykudan, sabah kahvaltısından, okunan gazeteden çalınmaktadır. Akşamları eve dönüş yine bir cendere olmakta, her geçen gün eve daha geç varılmaktadır. Bunun sonucu olarak da yine istirahatten, uykudan, çocuklarla, ev halkıyla geçirilecek birkaç güzel saatten çalınmaktadır.

İSTANBUL'DA YÜRÜTÜLEN "TAHSİSLİ YOL" ÇALIŞMALARI

Yolda geçirilen süre arttıkça, kahvaltılar daha çabuk tamamlanmak, yemekler daha çabuk yenmek, gazeteler daha çabuk okunmak, çocuklar daha az sevilmek, uykular daha az uyunmak durumunda kalınmaktadır.

NEDEN BÖYLE OLMAKTADIR?

Bunun bir nedeninin hizmetlerin işçi semtlerine ve emekçilerin bulunduğu alanlara daha az götürülmekte olduğunu söyledik. Bir diğer neden de olanakların toplu taşımacılık yerine, kapitalizmin çarpık gelişmesini hızlandıracak yönlere akması olduğunu bilmeliyiz. Kitle taşımacılığı için yapılması gereken yatırımlar otomotiv sanayiinde birkaç parababasının çıkarları yönüne yöneltilmektedir. Yollar bütünüyle özel taşımacılığı esas alan bir kullanım içindedir.

PEKİ NE OLMASI GEREKİR?

Yapılacak çok şey vardır. Bir kere ana amacın kitle taşımacılığı olduğu açık seçik kabul edilmelidir. Binlerin, yüzbinlerin duraklarda soğuk yağmur altında beklediği bir ülkede, onların, yüzlerin özel oto sefası sürmesi engellenmelidir. Bunun için hemen akla geliveren örnek, İtalya'da bazı belediyelerin yürüttüğü uygulamadır. Belli saatlerde ve belli yollarda gitmekte olan bütün araçlar ücretsiz olarak duraklardaki yolcuları taşımak zorundadırlar. Buna uymayanlara ne mi yapılmaktadır? Durakta bekleyen üç vatandaş tarafından plaka saptanmasıyla tutulan zabıt, ceza kesilmesi sonucunu doğurmaktadır.

Birçok ülkede işçilerin yolda geçen süreleri iş süresi içinde hesaplanmaktadır. Çalışma süresi ile yolda geçen sürenin birleştirilmesi herhalde özel otolarına kurulmuş sanayicileri ve işadamlarını, çok fazla tedirgin etmenin yanı sıra, özel taşımacılık yerine toplu taşımacılığa yöneltecektir.

Kesinlikle bugün ülkemizde uygulanacak yöntem yol masraflarının ve yolda geçen sürenin işçilere değil, işverenlere yükletilmesi yolunda olmalıdır. Doğal olarak bunun sonucu bizi gerçek kitle taşımacılığına da götürecektir. Yoksa bugün kentlerde uygulanan özel taşımacılığı incitmeden yapılmak istenecek tercihli yollara değil...

Özel taşımacılığı incitmeden yapılmak istenen toplu taşımacılık: Tercihli yollar denemesi

Bugünlerde ulaşım sorunları artan büyük kentlerimizde CHP'li belediye başkanları ve danışmanları "tercihli yollar" ister oldular. Ama, bu tercihli yol olayı bugünkü örnekleri içinde özel taşımacılığı incitmeyen bir yapı içinde ele alınmaya çalışılmaktadır. Bu nedenle de başarıları az olmakta, soruna köklü çözüm getirmek yerine köklü çözüm getirebilecek araçlardan biri yozlaştırılmaktadır.

Belediye başkanları ve danışmanları kent içi merkezler arasında belli saatlerde özel araç girişlerini yasaklamak yerine, zaten dar olan yolları âşılmaz çitlerle çevirerek çözüm aramaktadırlar. Doğal olarak bu çitler içine giren otobüslere binme bir şans halini almaktadır. Sadece belli kavşaklarda, belli trafik ışıklarının izin verdiğince durabilen otobüslere binebilmek, belli zorlukları da yanında getirmektedir.

Özellikle Ankara'da gerçekleştirilen ilk uygulama, özel taşımacılığı incitmemek için ortaya bir kafes içine alınmıştır. Hem özel otoların indi bindisi, hem de dolmuşların müşteri almaları kolay olsun düşüncesiyle böyle davranılması yeni sorunlara yol açmıştır. Yayalar karşıdan karşıya geçmek için yer yer bir kilometreye varan bir yol katetmek durumunda kalmaktadır. Ancak, kavşaklarda yapılan duraklar da yolculara ve otobüs kullananlara zorluklar getirmektedir. Otobüs şoförleri kırmızı ve yeşil ışık ayarlayabilmek için bazen doluca olan otobüslerini durakta durdurup yolcu almamaktadır.

Sorun zaten dar olan kent içi trafik alanlarını daha da darlaştırarak, ama hiç bir saatte hiç bir aksı kimseye kapatmayarak halledilemez. Böyle davranmak hem İsa'ya hem Musa'ya yaranmak isteğinden kaynaklanmaktadır. Toplu taşımacılık bütün içinde sorun ele alınarak, özel tercihli yol kentin belli merkezlerinde belli saatlerdeki belli kısıtlamalarla birlikte kent içi trafiğe rahatlık getirebilir. Yoksa, CHP'li belediyelerin uyguladığı şekliyle "ben yaptım oldu" demekten başka bir anlam taşımaz.

TİP: "Kent içi ulaşımda belediyeler tek söz sahibi organ olmalıdır"

Türkiye İşçi Partisi "Yerel Yönetimler Demokratikleştirilmelidir" broşüründe "özellikle yapılması gereken işler" bölümünde ulaşım sorununu ele alırken şu görüşleri ortaya koymuştur:

"Hızla büyüyen kentlerimizde, kent içi ulaşım sistemi de işçi ve emekçilerin çıkarlarına aykırı biçimde gelişmektedir. İşçi ve emekçilerin oturdukları semtlerde gerek ulaşım alt yapısının düşük oluşu, bazen yol bile bulunmaması, bu nedenle belediye toplu taşımacılığının buralara kadar uzanamayışı, gerekse belediyelerin kapitalist yapısı dolayısıyla kârlılığın esas alınışı yüzünden, belediye araçları, özel araçların açığını kapatacak biçimde kullanılmakta ve sonuçta, işçi ve emekçiler işyerlerine gidiş-dönüşlerinde daha büyük harcamalar yapmak zorunda kalmaktadırlar.

"Büyük kentlerde yaygın ve etkin toplu taşımacılığın geliştirilmesi için metro, hafif metro ve hızlı tramvay sistemlerinden en uygun olanların seçilip kurulması zorunludur."

İşyerlerinin ve konut alanlarının göreli uzaklığı işçi ve emekçilerin yolda geçirdikleri süreyi de giderek uzatmaktadır. Böylece gerçek çalışma süresi de, yolda geçen süreler buna eklenmek gerektiğinden giderek artmaktadır. Bu yüzden belediyelerce işçi ve emekçi semtlere uzanmayı öncelikle hedef alan toplu ulaşım sistemi kurulup geliştirilmelidir.

Büyük kentlerde yaygın ve etkin toplu taşımacılığın geliştirilmesi için metro, hafif metro ve hızlı tramvay sistemlerinden en uygun olanların seçilip kurulması zorunlu olmaktadır. İşçi ve emekçilerin çalışma içi sayılan yol giderlerinin patronlara yüklenebilmesi ve İl Trafik Komisyonları'nda belediye yetkilerinin artırılması, otopark düzenlemeleri, yol yapımındaki iştirak paylarının artırılması gibi yöntemler geliştirilmelidir.

Belediyelerin kent içi trafiğinde tek söz sahibi organ olması zorunludur. Böylece, belediye harcamalarının önemli payını teşkil eden yolların özel araçlara hizmet edici özelliği ortadan kaldırılabilir. Özel araçların trafiği tıkayıcı etkisini azaltıcı önlemler alınarak toplu taşıma sistemine ayrıcalıklar tanınmalıdır. Örneğin, stratejik merkezler arasında yalnızca belediye toplu taşıtlarına mahsus "tahsisli yol" sisteminin geliştirilmesi, toplu taşımacılıkta trafik sıkışıklığının önüne geçebilmek için kullanılacak yöntemlerden biridir. Aynı biçimde otoparklar yalnızca belediyelerce düzenlenip işletilmeli, kaldırımlara park yapılmasının önlenmesi ve özel araçlardan yol işgaliyesi alınması gibi önlemler uygulanmalıdır."